

FIȘA DISCIPLINEI
anul universitar 2020–2021

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie (Ortodoxă)
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii	Teologie Ortodoxă Pastorală / Teologie Ortodoxă Didactică

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Probleme, controverse și provocări actuale în apologetică			2.2. Cod disciplină	OLR1907		
2.3. Titularul activității de curs	Conf. univ. dr. Nicolae Turcan						
2.4. Titularul activității de seminar	Conf. univ. dr. Nicolae Turcan						
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	II	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	C	2.8. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	0
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	0
Distribuția fondului de timp de studiu individual					ore
• Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					10
• Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					22
• Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					11
• Tutoriat					2
• Examinări					2
• Alte activități (exersări practice)					0
Total ore activități individuale					47

3.7 Total ore studiu individual	47
3.8 Total ore din planul de învățământ	28
3.9 Total ore pe semestru	75
3.10 Numărul de credite	3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<i>Ecran de proiecție, videoproiector, laptop, flipchart, sistem audio</i>
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	<i>Sală dotată cu tablă, ecran de proiecție, videoproiector, laptop</i>

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • C1. Cunoașterea problemelor, controverselor și provocărilor actuale în apologetică • C2. Capacitatea de utilizare a argumentelor apologetice • C3. Înțelegerea raporturilor dintre apologetică, filosofie și știință
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • CT1. Formarea unei conștiințe dialogale între teologie, filosofie și știință • CT2. Cunoașterea raportului dintre rațiune și credință în lumea contemporană

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Introducere în problemele și provocările contemporane provenite din filosofie și știință la adresa teologiei și formularea unor argumente apologetice
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Introducere în dialogul dintre teologie, filosofie și științe • Tendințe apologetice în filosofia contemporană • Noua apologetică științifică

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Posibilitatea apologeticii astăzi	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
2. Modernitate și religie: scepticism, raționalism, sfârșitul religiei	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
3. Postmodernitatea și revenirea lui Dumnezeu	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
4. Repere apologetice în teologia românească: Dumitru Stăniloae, Nichifor Crainic, Ilarion Felea, Constantin Galeriu, Dumitru Popescu	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
5. Repere apologetice în cultura română: Petre Țuțea, Nicolae Steinhardt, Mircea Vulcănescu	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	

6. Noua apologetică ortodoxă: David Bentley Hart și neoateismul contemporan	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
7. Premise apologetice în fenomenologie și hermeneutică: Husserl și Heidegger	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
8. Turnura teologică a fenomenologiei franceze: Levinas și etica	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
9. Istoria, Tradiția și Dumnezeu interior	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
10. Cuvintele lui Hristos. Michel Henry și fenomenologia vieții	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
11. Jean-Luc Marion și noua apologetică postmetafizică	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
12. Jean-Yves Lacoste și Dumnezeu liturgic	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
13. Gianni Vattimo și creștinismul slab	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
14. Creația bună foarte: cosmologie și credință	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

- ANDREEV, IVAN MIHAILOVICI, *Teologia apologetică ortodoxă*, traducere de A. Florescu, Sophia, București, 2003.
- GILSON, ÉTIENNE, *Dumnezeu și filosofia* (Aletheia 26), traducere de Alex Moldovan, ediția a 2-a, cu un cuvânt înainte de Jaroslav Pelikan, Galaxia Gutenberg, Târgu-Lăpuș, 2005.
- HART, DAVID BENTLEY, *Ateismul: o amăgire. Revoluția creștină și adversarii ei* (Historia Christiana), traducere de Eva Damian, ediție îngrijită de Dragoș Mîrșanu, Doxologia, Iași, 2017.
- HENRY, MICHEL, *Eu sunt Adevărul. Pentru o filozofie a creștinismului*, traducere de Ioan I. Ică jr, Deisis, Sibiu, 2000.
- LACOSTE, JEAN-YVES, *Experiență și Absolut. Pentru o fenomenologie liturgică a umanității omului*, traducere de Maria Cornelia Ică jr, Deisis, Sibiu, 2001.
- LEMENI, ADRIAN; IONESCU, RĂZVAN; MIHALACHE, SORIN; IOJA, CRISTINEL, *Apologetica ortodoxă*, vol. 2: *Dialogul cu științele contemporane* (Colecția Cursuri, Manuale și Compendii de Teologie Ortodoxă), Basilica, București, 2013.
- LENNOX, JOHN C., *Groparul lui Dumnezeu. L-a îngropat știința pe Dumnezeu?*, GBV România, București, 2012.
- LEVINAS, EMMANUEL, *Totalitate și infinit: eseu despre exterioritate*, traducere de Marius Lazurca, postfață de Virgil Ciomoș, Polirom, Iași, 1999.
- POPESCU, DUMITRU, *Apologetica rațional-duhovnicească a Ortodoxiei*, Cartea ortodoxă, Alexandria, 2009.
- REMETE, GEORGE, *Martin Heidegger, între fenomenologie și teologie. O introducere*, Reîntregirea, Alba Iulia, 2010.
- SAVIN, IOAN GHEORGHE, *Apărarea credinței. Tratat de apologetică*, ediție de DORA MEZDREA și AUREL SAVIN, Anastasia, București, 1996.
- SAVIN, IOAN GHEORGHE, *Apologetica*, vol. 1 (Luminătorii lumii), ediție de RADU DIAC, Anastasia, București, 2002.
- TURCAN, NICOLAE, *Începutul suspiciunii. Kant, Hegel & Feuerbach despre religie și filosofie* (Theologia Socialis 19), Eikon, Cluj-Napoca, 2011.
- TURCAN, NICOLAE, *Partea văzută a iubirii. Pledoarii pentru credință*, Renașterea, Cluj-Napoca, 2019.
- TURCAN, NICOLAE, *Postmodernism și teologie apofatică. O apologie în fața gândirii slabe*, Limes, Florești, Cluj, 2014.
- TURCAN, NICOLAE, *Apologia după sfârșitul metafizicii. Teologie și fenomenologie la Jean-Luc Marion*, Eikon, București, 2016.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. ECO, UMBERTO, <i>Cum se face o teză de licență</i> (Biblioteca italiană), traducere de George Popescu, Pontica, Constanța, 2000.	Analiză de text Dezbateri Brainstorming	
2. KANT, IMMANUEL, <i>Religia doar în limitele rațiunii</i> , traducere de Rodica Croitoru, Bic All, București, 2007, pp. 262–276 (Reducția religiei la moralitate).	Analiză de text Dezbateri Brainstorming	
3. VATTIMO, GIANNI; ROVATTI, PIER ALDO, <i>Gândirea slabă</i> (Biblioteca italiană), traducere de ȘTEFANIA MINCU, Pontica, Constanța, 1998.	Analiză de text Dezbateri Brainstorming	

4. STĂNILOAE, DUMITRU, <i>Sfânta Treime sau La început a fost iubirea</i> , Institutul Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1993, pp. 9–19.	Analiză de text Dezbateri Brainstorming	
5. VULCĂNESCU, MIRCEA, <i>Dimensiunea românească a existenței</i> , ediție îngrijită de Marin Diaconu, Fundația Culturală Română, București, 1991, pp. 124–149.	Analiză de text Dezbateri Brainstorming	
6. HART, DAVID BENTLEY, <i>Ateismul: o amăgire. Revoluția creștină și adversarii ei</i> (Historia Christiana), ediție îngrijită de Dragoș Mîrșanu, traducere de EVA DAMIAN, Doxologia, Iași, 2017, pp. 105–118 („Intoleranță și persecuție”); pp. 145–163 („Marea revoltă”).	Analiză de text Dezbateri Brainstorming	
7. HUSSERL, EDMUND, <i>Idei privitoare la o fenomenologie pură și la o filozofie fenomenologică. Cartea întâi: Introducere generală în fenomenologia pură</i> , vol. 1, traducere de CHRISTIAN FERENCZ-FLATZ, Humanitas, București, 2011. HENRY, MICHEL, <i>Cuvintele lui Hristos</i> , traducere de Ioan I. Ică jr, Deisis, Sibiu, 2005, pp. 139–151 (Ascultarea Cuvântului). HENRY, MICHEL, <i>Eu sunt Adevărul. Pentru o filozofie a creștinismului</i> , traducere de Ioan I. Ică jr, Deisis, Sibiu, 2000.	Analiză de text Dezbateri Brainstorming	
8. LEVINAS, EMMANUEL, <i>Totalitate și infinit: eseul despre exterioritate</i> , traducere de MARIUS LAZURCA, postfață de Virgil Ciomoș, Polirom, Iași, 1999.	Analiză de text Dezbateri Brainstorming	
9. LOSSKY, VLADIMIR, <i>Introducere în teologia ortodoxă</i> , traducere de LIDIA RUS și REMUS RUS, Ed. Enciclopedică, București, 1993.	Analiză de text Dezbateri Brainstorming	
10. HENRY, MICHEL, <i>Cuvintele lui Hristos</i> , traducere de IOAN I. ICĂ JR, Deisis, Sibiu, 2005.	Analiză de text Dezbateri Brainstorming	
11. MARION, JEAN-LUC, <i>Despre raționalitatea Revelației și irraționalitatea credincioșilor</i> , traducere de MARIA-CORNELIA ICĂ JR, Deisis, Sibiu, 2014, pp. 29–54 (Apologia argumentului).	Analiză de text Dezbateri Brainstorming	
12. LACOSTE, JEAN-YVES, <i>Fenomenalitatea lui Dumnezeu</i> , traducere de Maria-Cornelia Ică jr, Deisis, Sibiu, 2011, pp. 251–280.	Analiză de text Dezbateri Brainstorming	
13. VATTIMO, GIANNI, <i>A crede că mai credem: e cu putință să fim creștini în afara Bisericii?</i> (Biblioteca italiană), traducere de Ștefania Mincu, Pontica, Constanța, 2005, pp. 76–80, 88–95 (Creștinismul ca secularizare).	Analiză de text Dezbateri Brainstorming	
14. POPESCU, DUMITRU, <i>Apologetica rațional-</i>	Analiză de text	

<i>duhovnicească a Ortodoxiei</i> , Cartea ortodoxă, Alexandria, 2009.	Dezbateri Brainstorming	
Bibliografie pentru seminar		
<ol style="list-style-type: none"> 1. ECO, UMBERTO, <i>Cum se face o teză de licență</i> (Biblioteca italiană), traducere de George Popescu, Pontica, Constanța, 2000. 2. HART, DAVID BENTLEY, <i>Ateismul: o amăgire. Revoluția creștină și adversarii ei</i> (Historia Christiana), ediție îngrijită de Dragoș Mirșanu, traducere de EVA DAMIAN, Doxologia, Iași, 2017, pp. 105–118 („Intoleranță și persecuție”); pp. 145–163 („Marea revoltă”). HENRY, MICHEL, <i>Cuvintele lui Hristos</i>, traducere de Ioan I. Ică jr, Deisis, Sibiu, 2005, pp. 139–151 (Ascultarea Cuvântului). HENRY, MICHEL, <i>Eu sunt Adevărul. Pentru o filozofie a creștinismului</i>, traducere de Ioan I. Ică jr, Deisis, Sibiu, 2000. 3. HENRY, MICHEL, <i>Cuvintele lui Hristos</i>, traducere de IOAN I. ICA JR, Deisis, Sibiu, 2005. 4. HUSSERL, EDMUND, <i>Idei privitoare la o fenomenologie pură și la o filozofie fenomenologică. Cartea întâi: Introducere generală în fenomenologia pură</i>, vol. 1, traducere de CHRISTIAN FERENCZ-FLATZ, Humanitas, București, 2011. 5. KANT, IMMANUEL, <i>Religia doar în limitele rațiunii</i>, traducere de Rodica Croitoru, Bic All, București, 2007, pp. 262–276 (Reducția religiei la moralitate). 6. LACOSTE, JEAN-YVES, <i>Fenomenalitatea lui Dumnezeu</i>, traducere de Maria-Cornelia Ică jr, Deisis, Sibiu, 2011, pp. 251–280. 7. LEVINAS, EMMANUEL, <i>Totalitate și infinit: eseu despre exterioritate</i>, traducere de MARIUS LAZURCA, postfață de Virgil Ciomoș, Polirom, Iași, 1999. 8. LOSSKY, VLADIMIR, <i>Introducere în teologia ortodoxă</i>, traducere de LIDIA RUS și REMUS RUS, Ed. Enciclopedică, București, 1993. 9. MARION, JEAN-LUC, <i>Despre raționalitatea Revelației și iraționalitatea credincioșilor</i>, traducere de MARIA-CORNELIA ICA JR, Deisis, Sibiu, 2014, pp. 29–54 (Apologia argumentului). 10. POPESCU, DUMITRU, <i>Apologetica rațional-duhovnicească a Ortodoxiei</i>, Cartea ortodoxă, Alexandria, 2009. 11. STĂNILOAE, DUMITRU, <i>Sfânta Treime sau La început a fost iubirea</i>, Institutul Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1993, pp. 9–19. 12. VATTIMO, GIANNI, <i>A crede că mai credem: e cu puțință să fim creștini în afara Bisericii?</i> (Biblioteca italiană), traducere de Ștefania Mincu, Pontica, Constanța, 2005, pp. 76–80, 88–95 (Creștinismul ca secularizare). 13. VATTIMO, GIANNI; ROVATTI, PIER ALDO, <i>Gândirea slabă</i> (Biblioteca italiană), traducere de ȘTEFANIA MINCU, Pontica, Constanța, 1998. 14. VULCĂNESCU, MIRCEA, <i>Dimensiunea românească a existenței</i>, ediție îngrijită de Marin Diaconu, Fundația Culturală Română, București, 1991, pp. 124–149. 		

10 .Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Teologia apologetică și raporturile ei cu filosofia contemporană și știință au o relevanță în creștere pentru teologia ortodoxă și pentru comunitatea epistemică. Studiul apologeticii este util pentru ca

dialogul dintre teologie și celelalte discipline să poată fi posibil și, totodată, fructuos. Provocările ateismului și agnosticismului contemporan pot fi întâmpinate teologic din perspectivă apologetică, succesul acestei replici fiind dovedit de ceea ce se întâmplă astăzi în noua apologetică filosofică și în dialogul dintre știință și religie.

11. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Evaluare finală</i>	Realizarea unei lucrări științifice	90 %
		Din oficiu	10 %
10.5 Seminar/laborator	<i>Verificare pe parcurs</i>	-	-
	<i>Activitate la seminar</i>	-	-
		-	-
10.6 Standard minim de performanță: Lucrarea să primească notă de trecere, pe baza criteriilor științifice și informațiilor prezentate			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

30.04.2020

.....

....

...

....

Data avizării în catedră

Semnătura director de departament

30.04.2020

.....